

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และผู้บริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนของ อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อน ผู้วิจัยจึงขอเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ และข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยเฉพาะในด้านนโยบายทางการจัดการเรียนการสอนตามลำดับดังนี้คือ

1. ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราษฎร์
2. ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโรงเรียนของสังฆมณฑล
3. นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
4. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
5. ผลกระทบจากปัญหาด้านตัวครูต่อนักเรียน
6. บทบาทและลักษณะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ดี
7. ความต้องการในการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนราษฎร์

ปัจจุบันนักการศึกษาต่างตระหนักดีว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องอันสำคัญยิ่งในการศึกษาของนักเรียน ดังนั้นการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้นั้น นักการศึกษาจึงต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมกับทางโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถ้าผู้ปกครองให้ความสนใจในเรื่องจุดมุ่งหมายและพัฒนาการของโรงเรียนมากขึ้น โรงเรียนก็จะได้รับแรงผลักดันให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น นักการศึกษาจะต้องพยายามพัฒนาแหล่งความรู้ เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาด้านการศึกษาและให้ครูได้ใช้แหล่งความรู้นั้น ทำการติดต่อกับผู้ปกครองโดยทั่ว ๆ ไป เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนได้อย่าง

เหมาะสม (E. Lakin Phillips and Doniel N. Wiener 1972:145)

เนื่องจากบทบาทของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนนั้น มิได้จำกัดเพียงการเลี้ยงดูและการดูแลความประพฤติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้การศึกษาแก่นักเรียนด้วย ดังนั้นผู้ปกครองก็คือผู้ที่ทำหน้าที่สอนนักเรียนที่บ้าน ในขณะที่ครูทำหน้าที่สอนนักเรียนที่โรงเรียน ทั้งผู้ปกครองและทางโรงเรียนควรมีบทบาทต่อการให้การศึกษาแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่องและเกื้อกูลกัน ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอน จึงเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง ที่จำเป็นต้องมีการศึกษาและสำรวจ ก่อนการจัดทำหลักสูตร เพื่อจะได้ทราบทัศนคติ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เป็นแนวทางในการบริหารการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี (Webb Geraldine Settle 1968:1089)

จากความสัมพันธ์ระหว่างทางโรงเรียนกับผู้ปกครองในด้านความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนของทางโรงเรียน เรามักจะได้ยินคำกล่าวว่าโรงเรียนราษฎร์ที่สอนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ก็เพื่อสนองความต้องการของผู้ปกครองส่วนใหญ่ และเพื่อผลประโยชน์อันได้แก่ชื่อเสียงของโรงเรียนเองเป็นสำคัญ (Vilas Hannarkin 1970:2)

ต่อไปนี้เป็นผลงานวิจัยซึ่งสำรวจสาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนราษฎร์ แสดงให้เห็นถึงทัศนคติของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนให้แก่บุตรหลานของตนอย่างชัดเจน

นิพนธ์ จุฑามาศ (2508:53-54) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจข้อมูลเหตุจูงใจที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2508" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษามูลเหตุจูงใจที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนดังกล่าว ใช้ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมปลาย จำนวน 2,000 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผู้ปกครองร้อยละ 65.05 ที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์ เพราะทางโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษให้นักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ในปีเดียวกัน อาจิว มาริปะสิทธิ (2508:23-25) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสาเหตุที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียน ในความอำนวยการของคณะนักบวชคาทอลิก ปีการศึกษา 2507" ใช้ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,500 คน ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนดังกล่าวเพราะว่า ครูเอาใจใส่ต่อนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.10 รองลงมาคือ มี

การสอนภาษาอังกฤษที่ศึกษาคือเป็นร้อยละ 52.52 และวิชาการของทางโรงเรียนคือ ศึกษาคือเป็นร้อยละ 51.45 (โรงเรียนในความอำนวยการของคณะนักบวชคาทอลิก ทุกโรงเรียนเริ่มสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1)

ต่อมา จารุพรรณ พุกเกษยาชีวะ (2511:6-21) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจสาเหตุที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียน ในความอำนวยการของคณะนักบวชโปร-แตสแตนท์" ใช้ประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 350 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญประการแรกของผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนดังกล่าวคือ ด้านวิชาการของโรงเรียนที่ รองลงมาคือ มีการสอนภาษาอังกฤษที่ดีและมีคุณภาพสูง

จากผลการวิจัยดังกล่าว ชี้ให้เห็นชัดว่ามีผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่สนใจและต้องการให้นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ต้องการให้นักเรียนรอไปเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนของรัฐบาล จึงส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนราษฎร์หรือโรงเรียนในความอำนวยการของนักบวชในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกและโปร-แตสแตนท์

ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโรงเรียนของสังฆมณฑล

เพื่อให้การศึกษาเรื่องประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับโรงเรียนของสังฆมณฑล เข้าใจแจ่มชัดขึ้นสำหรับผู้ที่มีใค้อยู่ในวงการของศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก จึงขออธิบายคำจำกัดความบางคำที่มีและใช้เรียกประเภทกิจการหรือเรียกบุคคลที่ทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

โบสถ์ หรือวัด หมายถึง สถานที่ที่ประกอบพิธีทางศาสนาของชาวคริสต์ เช่น พิธีมิสซา ในวันอาทิตย์หรือพิธีกรรมทางศาสนาในเรื่องอื่น ๆ (สุเทพ ทองมังกร 2529:14)

สังฆมณฑล หมายถึง ขอบเขตพื้นที่ในการปกครองดูแลของมุขนายกต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 10 เขต หรือ 10 สังฆมณฑล คือ

1. อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
2. สังฆมณฑลนครสวรรค์
3. สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี
4. สังฆมณฑลอุดรธานี
5. สังฆมณฑลนครราชสีมา

6. สังฆมณฑลราชบุรี
7. สังฆมณฑลอุบลราชธานี
8. สังฆมณฑลเชียงใหม่
9. สังฆมณฑลจันทบุรี
10. สังฆมณฑลท่าแร่

แต่ละ สังฆมณฑล จะประกอบด้วยเขตการปกครอง ซึ่งจะครอบคลุมถึงจังหวัดอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกันด้วย ตัวอย่างเช่น อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ประกอบด้วยเขตการปกครองซึ่งครอบคลุมจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้คือ กรุงเทพฯ สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี นครนายก อ่างทอง สุพรรณบุรี อยุธยา และนครปฐม เป็นต้น (สุเทพ ทองมังกร 2529:15)

โรงเรียนของสังฆมณฑล หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในบริเวณโบสถ์หรือใกล้เคียง เพื่อใช้เป็นสถานที่ให้การศึกษา แก่กุลบุตรกุลธิดาของทั้งชาวคาทอลิกและบุคคลอื่น ๆ การปกครองโรงเรียนมอบให้บาทหลวง หรือภคินี เป็นผู้บริหาร (บาทหลวง วิทยา คู่วิรัตน์ 2530:2)

บาทหลวง หมายถึง นักบวชชายในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ผู้ซึ่งสามารถประกอบพิธีทางศาสนาชั้นสูงสุด (พิธีมิสซา) ได้ นอกจากประกอบศาสนกิจต่าง ๆ และอบรมดูแลสั่งสอนศาสนิกชนทั่วไป และในส่วนของที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบาทหลวงบางคนอาจจะต้องรับหน้าที่บริหารโรงเรียนด้วย บาทหลวงจะประจำอยู่ตามโบสถ์หรือโรงเรียนในเขตสังฆมณฑลต่าง ๆ ซึ่งมีมุขนายกประจำสังฆมณฑลเป็นผู้นำ ชาวคริสต์เรียก บาทหลวง ว่า คุณพ่อ และเรียกมุขนายก ว่า สังฆราช (สุเทพ ทองมังกร 2529:15)

บราเดอร์ หรือ ภราดา หมายถึง นักบวชชายในศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เป็นผู้ซึ่งปฏิบัติตนถวายตัวในคณะนักบวชคณะใดคณะหนึ่ง โดยถือศีลของนักบวช 3 ประการคือ จะถือความยากจน (ไม่มีทรัพย์สินเป็นของตนเอง) ความบริสุทธิ์ (เป็นโสด) และความถ่อมถ่อม เชื้อฟาง (สุเทพ ทองมังกร 2529:15) ปัจจุบันมีหลายคณะเช่น คณะภราดาเซนต์คาเบรียล (Brother of Saint Gabriel) คณะลาซาล เป็นต้น บราเดอร์หรือภราดาเหล่านี้มีหน้าที่ในการดูแลอบรมเยาวชนตามโรงเรียนในสังกัดคณะของตน

ซิสเตอร์ หรือภคินี หมายถึง สตรีผู้ซึ่งตั้งใจอุทิศตนเพื่อรับใช้พระศาสนจักรโดยปฏิบัติตนและถือศีลของนักบวช 3 ประการ เช่นเดียวกับนักบวชชาย (บราเดอร์) ในประเทศไทยมี 2 ประเภทคือ ซิสเตอร์ที่มีต้นกำเนิดมาจากชาวต่างประเทศ เช่น คณะเซนต์ปอลเคอร์ ชาร์ตส์

(Saint Paul de Chartres) คณะอูร์ซูลิน เป็นต้น อีกประเภทหนึ่งได้แก่ ซิสเตอร์พื้นเมือง ที่มีต้นกำเนิดในประเทศไทย เช่น คณะพระหฤทัยแห่งประเทศไทย คณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้วิมล เป็นต้น ซิสเตอร์เหล่านี้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยบาทหลวงตามโบสถ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องของศาสนกิจ หรือแม้แต่เรื่องเกี่ยวกับการศึกษา บางคนก็ประจำอยู่ตามโรงเรียนต่าง ๆ ของสังฆมณฑล หรือของคณะเองโดยมีอธิการินีเจ้าคณะเป็นผู้นำ (สุเทพ ทองมังกร 2529:16)

ศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก เริ่มเข้ามาในประเทศไทยโดยการนำของบาทหลวง ดีเอโก โกแอลโล (Deago Goello) ในปี พ.ศ.2060 ในรัชสมัยของสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา แต่การเผยแพร่ศาสนาที่แท้จริงเริ่มในปี 2098 ในรัชสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ซึ่งนำโดยบาทหลวง 2 รูป ประจำกองทหารโปรตุเกส ซึ่งมีจำนวน 300 คน เข้ามารับราชการในสมัยนั้น แต่ยังไม่มีการสอนศาสนาเป็นหลักแหล่ง ต่อมาในปี พ.ศ.2208 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้พระราชทานที่ดินบริเวณบ้านปลาเห็ด ให้แก่คณะมิชชันนารีฝรั่งเศส สำหรับใช้เป็นที่จัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กชายขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกำเนิดแรก ของโรงเรียนคาทอลิก

เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว บาทหลวงฝรั่งเศสได้ตั้งโรงเรียนขึ้นพร้อมทั้งแต่งหนังสือทางศาสนา แบบเรียนภาษาไทย ภาษาบาลี และแปลหนังสือสวดมนต์เป็นภาษาไทย ระยะเวลาได้มีการสอนกันทั้งที่บ้าน ที่วัด และที่โรงเรียนของบาทหลวง (กรมศิลปากร 2512:228) โรงเรียนบาทหลวงซึ่งเรียกว่าโรงเรียนสามเณร ทำการสอนทั้งวิชาสามัญและวิชาคริสต์ศาสนา ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้ประกอบด้วยนักเรียนหลายเชื้อชาติ เช่น ไทย จีน ญี่ปุ่น ญวน มอญ มีนักเรียนถึง 700 คน เข้าศึกษาในโรงเรียนสามเณรแห่งนี้ (พลับพลึง มูลศิลป์ 2523:142) ต่อมาภายหลังสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เสด็จสวรรคตแล้วโรงเรียนสามเณรก็เลิกล้มไปในที่สุด (ธีร วัชรภูมิ และคณะ 2524:19)

ในปี พ.ศ.2339 โรงเรียนคาทอลิกเริ่มมีบทบาทอีกครั้งหนึ่ง โดยจัดเป็นรูปของการศึกษานอกระบบ (Non Formal Education) ในความรับผิดชอบของบรรดามิชชันนารีทั้งหลาย (วิภา เลค 2526:2) ในปี พ.ศ.2428 รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บาทหลวง กอลอมเบต์ (Father Golumbet) เจ้าอาวาสวัดอัสสัมชัญ ได้ตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญขึ้น และได้เชิญ ภราดาคณะเซนต์คาเบรียล ซึ่งเป็นนักบวชจากต่างประเทศเข้ารับดำเนินการต่อจากบาทหลวง กอลอมเบต์ ในปี พ.ศ.2444 นักบวชคณะนี้อุทิศตนเพื่อการศึกษาและทำให้งานของโรงเรียนอัสสัมชัญเจริญและแพร่หลายออกเป็นหลายแห่ง เช่น โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

โรงเรียนมงฟอร์ต จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนอัสสัมชัญ ศรีราชา จังหวัดชลบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชยเป็นต้น (ชนะ อนุสมบุญ 2526:2)

ในปี พ.ศ.2441 คณะภคินีเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตส์ (Saint Paul de Chartres) ได้เริ่มเข้ามาดำเนินการสอนในประเทศไทยเป็นครั้งแรก โดยตั้งโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ และต่อมาคณะนี้ได้ขยายกิจการออกเป็นโรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์ โรงเรียนเซนต์คาทาลีนคอนเวนต์ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสเซเวียคอนเวนต์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2443 บาทหลวง อัลฟองส์ อาลวย ซีโอดีง ชาวเบลเยียม ได้ก่อตั้งคณะภคินีชาวพื้นเมืองขึ้น เรียกว่า "ภคินีรักไม้กางเขน" ต่อมาเปลี่ยนเป็น "ภคินีแห่งสามเสน" และ "ภคินีคลองเตย" ตามสถานที่ตั้งอาราม ปัจจุบันเรียกว่า "ภคินีพระหฤทัยแห่งกรุงเทพฯ" ภคินีเหล่านี้ได้จัดตั้งโรงเรียนพระหฤทัยคอนเวนต์ ขึ้นในปี พ.ศ.2480 และต่อมาตั้งโรงเรียนพระหฤทัยสุวรรณโลก โรงเรียนอรุโหทัยลำปาง และโรงเรียนมารีสวรรค์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2467 คณะภคินีอูร์ซูลิน ได้เข้ามาดำเนินการโรงเรียนในประเทศไทยโดยจัดตั้งโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัยเป็นแห่งแรก นอกนั้นมีโรงเรียนเรยีนาเชลี เชียงใหม่ โรงเรียนกุหลาบวัฒนา ตลาดน้อย และโรงเรียนवासुเทวี ถนนจันทน์ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2470 คณะนักบวชซาเลเซียน ได้เข้ามาเมืองไทย และได้รับมอบหมายให้ทำงานในจังหวัดภาคใต้ มีโรงเรียนอยู่ในความอำนวยการของนักบวชคณะนี้คือ โรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย จังหวัดตราบุรี โรงเรียนอาชีวะคอนบอสโก กรุงเทพฯ โรงเรียนเซนต์คอมมิกัน กรุงเทพฯ และโรงเรียนแสงทองวิทยา หาดใหญ่ เป็นต้น

ในปี พ.ศ.2495 บาทหลวง การ์โล เดลาโตเร ชาวอิตาลี (Father Garlo Della Tore) ได้ตั้งคณะภคินีคณะธิดาพระราชนิมาเรียผู้บริสุทธิ์ ซึ่งเป็นภคินีพื้นเมืองอีกคณะหนึ่ง จัดตั้งโรงเรียนธิดาพิทยาคม ต่อมาเปลี่ยนเป็นโรงเรียนพระแม่มาลี พระโขนง กิจการได้เจริญ จึงขยายสาขาออกเป็นโรงเรียนพระแม่มาลี โรงเรียนพระแม่มาลีชาย และโรงเรียนพระแม่มาลีสาธุประคิษฐ์ เป็นต้น

ในปีเดียวกันนั่นเอง คณะภราดา ลาซาล เริ่มเข้ามาทำการสอนที่โรงเรียนโชติวิปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ และตั้งโรงเรียนลาซาลขึ้นที่บางนา กรุงเทพฯ (สุเทพ ทองมังกร 2529:17-19)

อนึ่ง ภาคนีจากคณะต่าง ๆ หลายคณะ ได้ขยายตัวออกทำหน้าที่ช่วยเหลือกิจการโรงเรียน
คาทอลิกของวัดคาทอลิกต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่า วัดคาทอลิกอยู่ที่ใดก็จะมีโรงเรียน
คาทอลิกอยู่ที่นั่น โรงเรียนเหล่านี้เราเรียกว่าโรงเรียนของสังฆมณฑล เช่น โรงเรียนของอัคร
สังฆมณฑลกรุงเทพฯ มี 37 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอาชีวศึกษา 2 โรงเรียน
และเปิดสอนระดับประถมศึกษา 35 โรงเรียน รวม 6 เขตการปกครอง ดังรายชื่อต่อไปนี้

เขตที่ 1 ได้แก่

โรงเรียนกุหลาบวิทยา โรงเรียนกุหลาบวัฒนา โรงเรียนเซนต์หลุยส์ศึกษา
โรงเรียนเปรมฤทธิศึกษา โรงเรียนวิริยาลัย โรงเรียนวิริยะพานิชย์

เขตที่ 2 ได้แก่

โรงเรียนคอนเซ็ปชัน โรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนโยนออฟอาร์ค-
พานิชยการ โรงเรียนโยนออฟอาร์ค โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์

เขตที่ 3 ได้แก่

โรงเรียนช่างศาตร์ศึกษา โรงเรียนตรีมิตรวิทยา โรงเรียนแม่พระ-
ประจักษ์กรุงเทพฯ โรงเรียนประสานาด โรงเรียนพระแม่สกลสงเคราะห์

เขตที่ 4 ได้แก่

โรงเรียนเซนต์เทเรซา โรงเรียนมาเรียลัย โรงเรียนเซนต์แอนโทนี
โรงเรียนคาราสมูท โรงเรียนพระวิสุทธิวงศ์ โรงเรียนมารคานฤมล

เขตที่ 5 ได้แก่

โรงเรียนบอสโกพิทักษ์ โรงเรียนยอเซฟอุปถัมภ์ โรงเรียนนักบุญเปโตร
โรงเรียนอรรณาลัย

เขตที่ 6 ได้แก่

โรงเรียนไตรราชวิทยา โรงเรียนประสาธศิลป์ โรงเรียนมาลาสวรรค์-
พิทยา โรงเรียนราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนราษฎร์บำรุงศิลป์
โรงเรียนสิงห์ประสาธวิทยา โรงเรียนแสงทองวิทยา โรงเรียนแม่พระ-
ประจักษ์สุพรรณบุรี

ปัจจุบันนี้มีภคินีทั้งหมด 12 คณะ กระจายอยู่ตามสังฆมณฑลต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ช่วย-
เหลือกิจการโรงเรียนของสังฆมณฑล และเผยแพร่วัฒนธรรม

นโยบายด้านการจัดการเรียนการสอนของทางโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

จากประวัติความเป็นมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า โรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีรากฐานที่มั่นคงในประเทศไทยมาเป็นเวลานานและเป็นที่ยอมรับหลายกันมาดังที่เห็นปรากฏจนทุกวันนี้ การบริหารขึ้นตรงกับฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งทางฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีนโยบายหลักในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. ยึดถือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของสภาสังคายนาว่าติกันที่ 2 และของสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย เป็นแนวปฏิบัติ
2. ให้แต่ละวัดมีโรงเรียนของตนเองอย่างน้อยถึงระดับเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
3. ส่งเสริมให้โรงเรียนทุกโรงเรียนมีคุณภาพทางการศึกษาที่ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีฐานมั่นคงและสามารถพึ่งตนเองได้
5. ส่งเสริมและสร้างจิตตารมณ์คริสตชนให้กับครูและนักเรียนในโรงเรียน
6. ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนในโรงเรียน
7. ส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนในท้องถิ่นในอันที่จะสร้างสรรประโยชน์ให้กับชุมชนนั้น ๆ
8. ให้บาทหลวงทุกองค์ช่วยกันส่งเสริมและให้การสนับสนุนกิจการโรงเรียนเต็มกำลังความสามารถ

(ฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ 2530:3)

นอกจากนี้ทางฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้ยึดนโยบายในการจัดการเรียนการสอน เน้นให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษดีพอ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งนิยมใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล (ฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ 2530:17) ประกอบกับการเห็นถึงความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษให้กับเด็กในช่วงอายุ 2-12 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่นักวิชาการหลายท่านได้ลงความเห็นว่าเป็นช่วงที่ดีที่สุดในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก จึงจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมอบหมายให้แผนกวิชาการและการจัดอบรมของฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นผู้รับผิดชอบพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่อยู่ในความดูแลของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา รวมทั้งสิ้น 35 โรงเรียน มีแผนงานการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงแผนงานให้มีความเหมาะสมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเห็นได้ดังตัวอย่างแผนงานการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ของฝ่ายการศึกษาในโรงเรียนอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่ได้

เสนอไว้แล้วในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (หน้า 5)

ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

จากความเป็นมาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดมาจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีแนวคิดและจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และปรัชญาการสอน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ปัญหาใหญ่ที่ควรคำนึงถึงคือ ปัญหาด้านครูผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการใช้หลักสูตร ในอดีตที่ผ่านมาเรามักจะพบกับปัญหาการขาดครูที่มีคุณภาพในการสอนภาษา ดังที่ แวน ไชยอก (Van Syoc 1975:16-17) เคยกล่าวถึงปัญหาการขาดครูที่มีคุณภาพว่า เป็นปัญหาที่สำคัญทั่วโลก การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียนของหลาย ๆ ประเทศส่วนใหญ่ จะจัดครูที่มีความรู้ดีไปสอนในชั้นสูง ๆ โดยไม่คำนึงถึงขั้นต้นซึ่งความจริงแล้วหากไม่ได้ครูที่มีความรู้ดีสอนตั้งแต่ขั้นต้น ๆ แล้ว เด็กจะเรียนอย่างผิด ๆ ครูในระดับต่อมาซึ่งพูดภาษาได้ดี จึงต้องรับหน้าที่แก้ไขซ่อมแต่งให้แก่เด็กอยู่เป็นประจำมากกว่า จะได้ทำการสอนอย่างจริงจัง วิธีแก้ปัญหาคือคือ ให้ครูที่ได้รับการอบรมอย่างดีที่สุดไปสอนในชั้นแรก ๆ จึงจะได้ผลจริง ๆ จะทำให้การสอนในระดับสูงขึ้นไปได้ผลง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2518:8) ที่ว่า ถ้าจะมีการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมต่อไป ก็ควรมีครูที่สามารถสอนนักเรียนเริ่มเรียน นักเรียนประถมควรเรียนออกเสียงอย่างถูกต้อง เพราะการสร้างทักษะในเรื่องนี้กับเด็กเล็กง่ายกว่าเด็กโต ทั้งนี้เพราะเด็กโตเคยชินกับการออกเสียงในภาษาแม่มาแล้ว ทำให้การสอนออกเสียงใหม่มากขึ้น และถ้าเด็กออกเสียงผิดมาแต่ต้นแล้ว ก็จะแก้ไขให้ถูกต้องได้ยาก นอกจากนั้นควรให้เด็กเรียนสิ่งที่อาจเป็นประโยชน์แก่การใช้ในชีวิตประจำวันจริง ๆ

ศรียัย สุวรรณภักติ (2522:74-76) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงปัญหาการสอนภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

1. ครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษไม่แม่นยำพอ โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ครูได้รับการคาดหวังว่า ควรจะสอนได้หมดทุกวิชา เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ทำให้ได้ครูที่ไม่สนใจ หรือไม่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษก็พอมาสอนนักเรียน
2. ครูขาดความรู้ทางด้านวิธีการสอนที่ถูกต้อง อาจเป็นเพราะไม่เคยได้ศึกษามาก่อนหรือเคยศึกษามากอย่างผิวเผิน ไม่สามารถนำวิธีสอนที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ได้ หรือนำไปใช้ได้ไม่ถูกต้อง

3. ครูขาดความพร้อมที่จะสอน ไม่มีการเตรียมบทเรียน อาจเป็นเพราะครูมีเวลาสอนมากเกินไป
4. ครูขาดความมั่นใจในตัวเอง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะไม่แม่นยำในเนื้อหาหรือวิธีสอน หรือมีความอายในการที่จะต้องออกเสียงภาษาอังกฤษให้ใกล้เคียงกับเสียงของเจ้าของภาษาเขามากที่สุดก็ได้ เมื่อครูไม่กล้าแสดงออกแล้วจะหวังให้นักเรียนพูดภาษาอังกฤษหรืออ่านภาษาอังกฤษด้วยสำเนียงที่ถูกต้องย่อมเป็นไปได้
5. ครูบางคนไม่ได้สนใจศึกษาหลักสูตรว่า วิชาที่ตนเองสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไรบ้าง เนื้อหาที่สอนควรครอบคลุมไปถึงไหน ซึ่งทำให้การสอนนั้นไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่ทราบว่หลักสูตรจัดให้นักเรียนเรียนวิชานี้ เพื่อจุดมุ่งหมายอย่างไร
6. ครูไม่มีเวลาในการตรวจงานของนักเรียน เพราะบางโรงเรียนจัดให้ครูสอนมากเกินไป
7. ครูไม่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ และไม่ได้เน้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ
8. ครูขาดการใช้จิตวิทยาในการสอน ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีทั้งต่อครูและต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วย

แม้ว่าเวลาได้ผ่านมานานจนถึงปัจจุบัน และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและวัตถุประสงค์ของการใช้ภาษาอังกฤษแล้วก็ตาม ปัญหาที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นก็ยังคงปรากฏอยู่ และ กระทรวงศึกษาธิการ (2529:9) เองก็ได้กล่าวถึงปัญหาด้านคุณภาพของครู ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า ครูในระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน อีกทั้งหน่วยงานยังไม่สามารถจะบรรจุผู้ที่ได้รับการอบรม หรือสำเร็จวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรงมาสอนได้ ดังนั้นครูที่สอนภาษาอังกฤษในระดับนี้จึงมาจากผู้ที่สำเร็จวิชาเอกนานาชาติ ทำให้เกิดปัญหาในด้านวิธีสอน เพราะขาดความรู้ในกลวิธีสอน รวมทั้งขาดความแม่นยำในเนื้อหาวิชาด้วย การสอนผู้เริ่มเรียนนั้น ความถูกต้องในเนื้อหาวิชา และวิธีสอน จะเป็นผลดีต่อการเรียนของนักเรียนมาก เพราะจะได้พื้นฐานที่มั่นคง และเกิดความสนใจในการเรียนวิชานี้ต่อไป

จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นอย่างไร ถ้าปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้ใช้หลักสูตรยังไม่ได้รับการแก้ไขแล้ว คุณภาพของการเรียนการสอนก็ย่อมจะไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่คาดไว้

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านตัวครู ซึ่งรวบรวมได้ดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ.2524 สุมณเทียร แก่นมณี (2524:75-78) ได้ทำการประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนทดลองหลักสูตร ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และกรุงเทพมหานคร ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปปัญหาที่เนื่องมาจากตัวครูพบว่า ครูส่วนมากไม่มีเวลาทำอุปกรณ์และไม่อาจทำอุปกรณ์ได้ครบทุกกิจกรรม เนื่องจากต้องสอนหลายวิชา และทำงานพิเศษอื่น ๆ ด้วย ทำให้มีเวลาเตรียมตัวน้อย

ธีระพงศ์ แก่นอินทร์ (2525:79-80) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการเพื่อปรับปรุงการสอนภาษาอังกฤษของครูในจังหวัดตรัง พบว่า ครูไม่มีความรู้ภาษาอังกฤษที่ถูกต้องก็พร้อมทั้งไม่รู้ ไม่เข้าใจวิธีสอนที่ดี ที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดหมาย

พิมพ์ นาคสุข (2527:103-104) ได้ศึกษาถึงปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เฉพาะกรณีของเขตหน่วยศึกษานิเทศก์ หน่วย 6 พบว่า สาเหตุที่การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ยังไม่ได้ผลตรงตามที่จุดประสงค์ ในหลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นประการสำคัญ จากการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูภาษาอังกฤษ พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษมา ซึ่งอาจทำให้ครูขาดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการสอน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ครูสอนภาษาอังกฤษบางคนยังไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มาก่อนจึงทำให้ครูขาดความเข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง อีกประการหนึ่งครูคนเดียวต้องสอนหลายวิชา ย่อมทำให้ครูไม่สามารถอุทิศเวลาให้กับการสอนได้เต็มที่

ในขณะเดียวกัน ประเสริฐ ว่องวิจนะ (2528:42) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการนำเสนอรูปแบบการเสริมสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้สอนภาษาอังกฤษยังคงมีอยู่คือ

1. ยังคงมีครูที่สอนภาษาอังกฤษที่ไม่เคยผ่านการอบรมตามหลักสูตรเลยจำนวนหนึ่ง
2. ครูที่ทางโรงเรียนจัดส่งไปอบรมเป็นครูที่ไม่ได้สอนวิชาภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง ทำให้เกิดการสูญเปล่าขึ้น
3. การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เมื่อบรรจุมาใหม่ก็ให้ทำการสอนวิชาภาษาอังกฤษเลย โดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ และความถนัดของครูผู้นั้นเลย หรือครูภาษาอังกฤษที่ผ่านการอบรมมาแล้วโยกย้ายไปอยู่โรงเรียนใหม่ ก็ไม่ได้สอนวิชาภาษาอังกฤษอีก

4. ปัญหาที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือ การที่ครูภาษาอังกฤษที่ผ่านการอบรมแล้ว ยังคงยึดถือวิธีการสอนตามแบบเดิม ตามความถนัดของตนเอง

โดยสรุปแล้ว ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษก็คือ ครูผู้สอน มีความรู้ทางเนื้อหาวิชาไม่แน่นยำพอ ไม่ทราบความถูกต้องในสิ่งที่จะสอนและตีความหมายของ เนื้อหาวิชาอย่างผิด ๆ และที่สำคัญมากที่สุดก็คือ ครูไม่เข้าใจว่าวิธีการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน นั้นเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากตามความต้องการของสังคม ครูไม่สามารถปรับตัวและปรับวิธีการ สอนที่เคยชินมาแต่เดิมนั้นไม่ได้ เมื่อวิธีการสอนกับจุดประสงค์ของหลักสูตรไม่ตรงกันแล้ว ผลที่ได้ รับก็ย่อมจะไม่เป็นที่น่าพอใจ

ผลกระทบจากปัญหาด้านตัวครูต่อนักเรียน

เนื่องจากครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะเสริมสร้างทัศนคติอันดีงามเกี่ยวกับการเรียนภาษา ภาษาอังกฤษแก่เด็ก เพื่อให้เด็กรักการเรียนภาษาอังกฤษ สนใจและตั้งใจเรียน ครูจำเป็นต้องมีทัศนคติ ที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษเสียก่อน เพราะในการสอน ถ้าครูไม่ได้รับการฝึกฝนมาดีพอ ไม่มีความรู้ เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็ก การสอนก็ไม่สนุก ไม่เป็นที่น่าสนใจของเด็ก ทำให้เด็กเบื่อเรียน และเกิด ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ไม่อยากเรียนอีกต่อไป ดังนั้นในการสอน ครูต้องพยายาม จูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและเข้าใจว่าตนเองสามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ ได้อย่างไร และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

อนึ่ง ในการเรียนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา ครูจำนวนไม่น้อยมีความรู้ภาษาอังกฤษไม่ เพียงพอในการที่จะสอนและให้ความรู้แก่นักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับชั้นต้น ๆ ซึ่งเป็น ระดับสำคัญที่จะวางรากฐานให้เด็กเกิดทัศนคติที่ดี (พรธมา พูลบัว 2526:4) ผู้บริหารโรงเรียน มักถือว่านักเรียนในชั้นที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องหาครูที่มีวุฒิสอง ๆ และได้รับการศึกษา เพื่อสอนภาษาอังกฤษโดยตรงมาเป็นครู ใช้เพียงครูธรรมดาที่มีวุฒิทางวิชาครู และมีความรู้ทาง ภาษาอังกฤษบ้างเล็กน้อยก็สอนได้ โดยไม่คำนึงถึงผลเสีย อันจะเกิดแก่นักเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้ เด็กย่อมได้รับความรู้ไม่เต็มที่ บางทีอาจจะได้รับความรู้ผิด ๆ ไปจากครู เพราะเด็กเล็กมีความ เชื่อมั่นในตัวครูมาก สอนอย่างไร เด็กก็จะเชื่อ และยึดมั่นจนจำไว้จนเคยชิน ยากแก่การแก้ไข ภายหลัง นอกจากนี้การจับครูเข้าสอนในชั้นเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เพราะครูตาม หลักสูตรปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นเพียงผู้สอนหนังสือเท่านั้น แต่จะต้องเป็นผู้มีความรู้และเป็นนักปกครอง ที่แตกต่างไปจากเดิม มีความรู้ด้านวิชาการดี สามารถอธิบายเนื้อหา หลักวิชา และข้อข้องใจ

ต่าง ๆ แต่นักเรียน นักเรียนจะได้มีความศรัทธา เชื่อมั่น และให้ความเคารพเชื่อฟัง (ทัศนีย์ ศุภาเมธี อ้างถึงใน กานดา จรคด 2529:55-56)

คั้งที่ไ้กล่าวมาแล้วในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศให้แก่เด็กในระดับประถมศึกษา ควรเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนาน และมีความรู้สึกต้องการเรียนมากกว่ารู้สึกถูกบังคับให้เรียน ได้มีนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่พยายามศึกษาถึงผลของการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษไว้คั้งนี้

ในปี ค.ศ. 1971 รัสเซล ฮาโรลด์ บิชอป (Russell Harold Bishop 1971:136) ได้ทำการศึกษาการใช้วิธีสอนภาษาต่างประเทศที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐออเมกอน ความโครงการ FLES (Foreign Language Elementary School) พบว่า วิธีสอนที่ครูใช้ได้ผลดี ได้แก่ การใช้ดนตรี การใช้เพลง การแสดงเรื่องตลกสั้น ๆ และการแสดงเลียนแบบละคร รวมไปถึงการฝึก (Drills) การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) และการฝึกฟังฝึกพูด อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ครูได้ใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธีต่าง ๆ กัน การสอนที่ดีย่อมจะใช้วิธีสอนหลายอย่าง และใช้อุปกรณ์มากขึ้น

เน่งน้อย เพียรสุขสวัสดิ์ (2526:41-43) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการสอนแบบใช้เกมและแบบธรรมดาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการจัดการสะกดคำภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบใช้เกมสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบธรรมดา

พิมพ์ นาคสุข (2527:102-103) ได้ศึกษาปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ นักเรียน เรียนภาษาอังกฤษได้ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีความรู้สึกว่ ถ้าครูสอนสนุก มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ก็จะทำให้ นักเรียนรักการเรียนภาษาอังกฤษ สนใจและตั้งใจเรียน รวมทั้งเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษด้วย

จากบทบาทและความสำคัญของครูภาษาอังกฤษ คั้งที่ไ้กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถของครูผู้สอน เป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องฝึกฝนและแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

บทบาทและลักษณะของครูผู้สอนที่ดี

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าครูคือ ผู้ที่จัดสภาพการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียน การเรียน การสอนจะดำเนินไปอย่างไรขึ้นอยู่กับครู เป็นสำคัญ ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียน การสอนในห้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาที่นักเรียนต้องการแบบอย่าง และการถ่ายทอดที่ถูกต้องเหมาะสมจากครู ต่อไปนี้เป็นความคิดเห็นของนักวิชาการหลายท่านทั้ง ชาวไทยและต่างประเทศเกี่ยวกับบทบาทของครูผู้สอนที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เคนเนต โรบินสัน (Kenneth Robinson 1960:91) ได้เห็นว่า ความสำคัญของการสอนภาษาอังกฤษอยู่ที่การเตรียมอย่างดีของครู ถ้าเกิดผิดพลาดเกี่ยวกับบทเรียนที่เตรียม ครูจะหาวิธีสอนให้เกิดความสำเร็จได้ยาก แต่ครูย่อมจะไม่สามารถจะเขียนเนื้อหาวิชาให้เหมาะสม กับความต้องการของแต่ละชั้นได้เองทุกคน ฉะนั้นครูต้องมีแบบเรียนที่ช่วยเหลือครูได้อย่างดีที่สุด เพราะการศึกษาลักษณะของหนังสือช่วยให้ครูแก้ไขจุดอ่อนในหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ แสดงว่าครู ภาษาอังกฤษที่ดีต้องมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า โดยเฉพาะต้องศึกษาหนังสือแบบเรียนที่จะใช้ สอนให้เห็นจุดดี และจุดเด่นของหนังสือด้วย เพื่อจะได้เตรียมบทเรียนได้เหมาะสม

แมรี ฟินอกเซียโร (Mary Finocchiaro 1969:14-15) ได้กล่าวไว้ว่าไม่มีวิธี สอนใดที่เป็นวิธีที่ดีที่สุด จะมีก็แต่ครูดีหรือไม่ดีเท่านั้น ถ้าครูสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ตั้งใจ สอน และยินดีอุทิศเวลาในการเอาใจใส่เด็ก รวมทั้งได้สังเกตการสอนของครูที่ชำนาญในการ จูงใจให้เด็กรักและสนใจวิชาภาษาอังกฤษ และมาปรับปรุงการสอนของตนเองแล้ว การสอนของ ครูก็จะประสบความสำเร็จได้

แนวความคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ ยุวดี ทองคำวรรณ (2512:57) ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษดังนี้คือ

1. ครูต้องเตรียมการสอนทุกครั้งก่อนสอน
2. ครูต้องหาอุปกรณ์ให้พร้อม
3. ครูควรอธิบายให้เด็ก เข้าใจโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างง่าย ๆ
4. ครูควรให้นักเรียนสรุปกฎเกณฑ์ด้วยตนเอง

ได้มีผู้กล่าวถึงลักษณะของครูภาษาอังกฤษที่ดีไว้หลายด้านดังต่อไปนี้ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2513:ค่านำ) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่คั้นนั้นนอกจากจะต้องมี ความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาที่จะสอนดีแล้ว (คือพอแก่ระดับที่ตนสอน) ยังควรจะต้อง

มีความรู้ต่าง ๆ อีกหลายด้าน เช่น ความรู้เกี่ยวกับสภาพโครงสร้างของภาษาผู้เรียนและภาษาที่จะสอน มีความรู้เรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษา ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน และเรื่องสำคัญอื่น ๆ เช่น การเลือกหนังสือ การเตรียมและการปรับปรุงบทเรียน เทคนิคต่าง ๆ ในการศึกษาทักษะทางภาษา การใช้อุปกรณ์ ฯลฯ นอกจากนั้นควรจะต้องเข้าใจปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับระดับที่ตนจะต้องสอน เข้าใจความมุ่งหมายของวิชาที่ตนจะต้องสอน เข้าใจประวัติความเป็นมาของวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษาที่ตนจะสอน และพร้อมที่จะรับความเคลื่อนไหวต่าง ๆ และรับฟังความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานที่ตนรับผิดชอบอยู่

ในทำนองเดียวกัน บรรณ เลง ทรพรรณนธ์ (2518:11) ได้เพิ่มเติมว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษมิใช่ นักภาษาศาสตร์ แต่ก็ต้องรู้ภาษาดี และใช้ภาษาเป็น รู้และเข้าใจระบบการเรียนรู้ และการสอนภาษาอังกฤษ ตลอดจนมีความรู้รอบตัวอื่น ๆ อีกมาก กล่าวโดยสรุปได้ว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ดีจะต้องมีคุณสมบัติเช่น 3 ประการคือ

1. รู้ทฤษฎีการศึกษา
2. รู้ทฤษฎีภาษาอังกฤษ
3. สามารถใช้ทฤษฎีทั้ง 2 ให้สอดคล้องกันในการสอน

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2519:3) ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ดีจะต้องมีความรู้เรื่องโครงสร้างทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของนักเรียนที่ทำผิดว่าจะแก้ไขอย่างไร พยายามใช้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด พยายามสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้ดีและรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ

สมิธ (Wallace W. Smith 1978:40) อาจารย์สอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยเซไก ประเทศญี่ปุ่น ก็ได้จำแนกลักษณะของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษที่ดีไว้ถึง 15 ประการดังนี้คือ

1. มีการเตรียมตัวให้พร้อม
2. พูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
3. เริ่มต้นและจบบทเรียนด้วยความกระตือรือร้น
4. กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน
5. ดำเนินการสอนให้มีชีวิตชีวา รู้จักสังเกตผู้เรียน
6. พยายามให้ผู้เรียนรู้สึกได้ว่าการเรียนรู้ในระหว่างเรียน
7. ใช้อุปกรณ์ช่วยการสอนเท่าที่จำเป็น

8. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกัน
9. ให้มีการเคลื่อนไหวในระหว่างการสอน ครูเดินไปมาเพื่อดูแลนักเรียน
10. ไม่ใช้แบบเรียนเป็นสรณะ
11. มีจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละบทเรียน
12. มีความมั่นคงและน้ำใจไมตรีแก่นักเรียน
13. มีอารมณ์ขัน
14. ยอมรับในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นและพยายามหาทางแก้ไข
15. มีความรักในการสอน ชอบอยู่กับเด็ก

นอกจากนี้ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522:132-166) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับครูภาษาอังกฤษที่ดีต่อไปนี้คือ

1. จะต้องเชื่อมั่นในหลักจิตวิทยาการศึกษา คือ ต้องมีการวางแผนการสอนเพื่อจะได้ดำเนินการสอนตามลำดับขั้น
2. จัดสภาพห้องเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนภาษาให้สื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ได้ใช้ความคิดของตนเองในการมีส่วนร่วมในการใช้ภาษาที่มีความหมาย ครูต้องอธิบายน้อย ๆ แต่ให้นักเรียนฝึกมาก ๆ อาจฝึกทีละคน เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่มก็ได้
3. ครูที่ดีควรจัดลำดับของเนื้อหาที่เรียนให้แตกต่างกันและใช้เทคนิคการสอนในช่วงหนึ่งต่างจากช่วงต่อไปด้วย
4. ครูควรรู้จักการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างกว้างขวาง เพราะวัสดุทัศนูปกรณ์มีความสำคัญมากที่ช่วยให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น เช่นในเรื่องของการฟังและการพูด "เทพ" นับว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าอุปกรณ์อื่น ๆ
5. ครูควรจัดกิจกรรมสม่ำเสมอ และมุ่งที่จะให้กิจกรรมเป็นหัวใจของการเรียนการสอน เพราะกิจกรรมจะกระตุ้นและช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนมีชีวิตชีวน่าสนใจ

ในด้านการสอนของครูภาษาอังกฤษ โรเนลด์ (อ้างถึงใน พวงเพ็ญ อินทรประวัติ 2523:3-5) ได้เสนอข้อคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ (2524:78-87) ไว้ดังนี้

1. สนับสนุนให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการพูด การแต่งประโยค หรือความสามารถในการคิดแปลง โครงสร้างของประโยคต่าง ๆ ที่ได้เรียนให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน

2. ควรให้นักเรียนได้รับความรู้นอกเหนือจากที่นักเรียนได้รับจากบทเรียนในแต่ละวัน
3. สอนให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อ มีความกระตือรือร้นในการเรียน
4. รู้จักวิธีสอนที่จะให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปดัดแปลงใช้ได้ ในโอกาสต่าง ๆ
5. ไม่มีวิธีสอนวิธีใดวิธีหนึ่ง ควรจะได้ทดลองใช้หลาย ๆ วิธีผสมผสานกัน
6. มีเทคนิคในการสอนหลาย ๆ แบบ
7. การเน้นที่ตัวผู้เรียนแทนที่จะเป็นตัวครู หรือเนื้อหาวิชา หรือหนังสือแบบเรียน
8. จะต้องคำนึงถึงสาเหตุที่ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายหรือกระตือรือร้นในการเรียน
9. จะต้องสร้างบรรยากาศที่ช่วยให้นักเรียนเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้
10. มีความตั้งใจที่จะทุ่มเทการทำงานทุกอย่างเพื่อให้นักเรียนประสบผลสำเร็จใน

การเรียน

11. มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเสริมบทเรียน
12. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

นอกจากนี้ในการเรียนการสอน ครูควรจะพยายามศึกษาหาวิธีการสอนและเทคนิคใหม่ ๆ ในขณะเดียวกัน ถ้าหากจะให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ครูก็ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ด้วย

1. ครูจะต้องมีความรู้ในเรื่องโครงสร้างของภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี อย่างน้อยที่สุดก็ในเนื้อหาที่สอน ครูจะต้องใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และครูจะต้องเตรียมการสอนอย่างดี
2. ครูจะต้องรู้เรื่องโครงสร้างของภาษาไทย สามารถจะเปรียบเทียบโครงสร้างของภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้
3. ครูจะต้องสอนไวยากรณ์ให้ถูกต้องวิธี ไม่เน้นแต่กฎเกณฑ์ของไวยากรณ์มากกว่าการสอนให้ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง
4. ครูจะต้องศึกษาการออกเสียงของคำศัพท์อย่างรัดกุม
5. ครูจะต้องทราบวิธีวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของนักเรียน
6. ครูจะต้องให้โอกาสแก่นักเรียนได้ฝึกการพูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษให้มากที่สุด
7. ครูจะต้องรู้จักวิธีใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ
8. ครูจะต้องรู้ว่าการเรียนภาษากับวรรณคดีนั้นไม่เหมือนกัน
9. ครูจะต้องรู้จักสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้นักเรียนมีความรู้สึกกระตือรือร้น

ที่จะเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2525:5-6) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูภาษาอังกฤษที่มีคุณภาพด้านความรู้ของครู พอจะสรุปได้ว่า ครูที่ดีนั้นจะต้องมีความรู้ในวิชาชีพครู และวิชาสามัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนอย่างลึกซึ้ง

ความต้องการในการปรับปรุงการสอนของครู

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแยกประเด็นความต้องการของครูภาษาอังกฤษออกเป็น 6 ด้าน คือ หลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน และการวัดและการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมองเห็นปัญหาและความต้องการแต่ละด้านได้อย่างเด่นชัด

ความต้องการด้านหลักสูตร

ในการจัดการเรียนการสอนทุกวิชา ก่อนสอนครูจำเป็นต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้ชัดเจนถูกต้องเสียก่อน เพื่อให้การสอนดำเนินไปในแนวทางเดียวกันอย่างถูกต้อง การสอนภาษาอังกฤษให้ได้ผลก็เช่นเดียวกัน ก่อนทำการสอนควรทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้แจ่มชัดที่สุด ดังที่ กานดา ณ ถลาง (2519:20) กล่าวว่า ก่อนการสอนครูจะต้องทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการสอนเสียก่อนว่า หลักสูตรมุ่งหวังให้เกิดสิ่งใดในตัวผู้เรียน เพราะจุดมุ่งหมายดังกล่าวจะเป็นเครื่องบ่งบอกวิธีสอนที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายนั้น ๆ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงเปรียบเสมือนนกยูงแจไขไปสู่วิธีสอนและการเตรียมการสอนของครู ครูจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจในจุดมุ่งหมายให้แจ่มชัดที่สุด เพราะการเตรียมการสอนโดยใช้วิธีสอนใด ๆ ก็ตาม ที่เห็นว่าดีที่สุดจะไร้คุณค่า ถ้าไม่สอดคล้องกับจุดหมายที่ตั้งไว้ตามหลักสูตร เท่าที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรส่วนใหญ่เกิดจากครูไม่เข้าใจหลักสูตร และหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน จากปัญหาดังกล่าวทำให้ครูมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจด้านหลักสูตร

จากการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรของเขตการศึกษา 3 พบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษมีความต้องการการนิเทศการสอน คือ ต้องการให้มีการอบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตร วิชาภาษาอังกฤษ การวิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์วิชา อีกทั้งต้องการในการปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะคำอธิบายรายวิชา ให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ (The English Language Center of the University Development Commission 1971:30-31)

พิมพ์ นาคสุข (2527:88) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า ครูขาดความมั่นใจในการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ เพราะยังไม่เข้าใจหลักสูตรดีพอ เพราะไม่เคยเข้าร่วมการสัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษมาก่อน ครูจึงมีความต้องการที่จะเข้าร่วมในการสัมมนา หรืออบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษตามหลักสูตร และการเพิ่มเวลาในการอบรมให้มากขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ครูยังต้องการให้มีการตรวจเยี่ยม ติดตามผล ให้คำแนะนำ และตอบปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษ จากศึกษานิเทศก์ วิทยากรที่มีความรู้ เข้าใจหลักสูตรอย่างแท้จริง

ความต้องการด้านเนื้อหา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการสอนของครูภาษาอังกฤษด้านเนื้อหาวิชาของนักวิชาการหลายท่าน พบว่า ครูบางคนยังมีความรู้ไม่ได้มาตรฐาน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาไม่แม่นยำ แน่นแฟ้นเพียงพอ ทำให้มีความรู้สั้น และขาดความชำนาญ กังที่ สุไรพงษ์ทองเจริญ (2519:50) และ พวงเพ็ญ อินทรประวัติ (ม.ป.ป.:72-76) ได้แสดงความเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ยังขาดความกระตือรือร้น ไม่ชวนช่วยปรับปรุงตัวเอง ไม่ค่อยแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษหรือเกี่ยวกับระเบียบวิธีสอน เพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น จากปัญหาดังกล่าวทำให้ครูมีความต้องการที่สอดคล้องกัน ดังผลการวิจัยของ จันตรี คุปตะวาทีน (2521:8) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษต่อปัญหาการสอนระดับประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูต้องการได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งวิชาการต่าง ๆ สำหรับค้นคว้าเพิ่มเติม

ในปี พ.ศ.2524 อีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2524:79-80) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูต้องการเข้ารับการอบรมทั้งในค่านเนื้อหาและวิธีสอนภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการนิเทศการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนด้วย

ความต้องการด้านการปรับปรุงวิธีสอน

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ยังคงมีอุปสรรคต่าง ๆ อีกมากในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีสอนให้ทักษะทั้ง 4 สัมพันธ์กัน จึงเป็นเหตุให้นักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ให้สามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะ การฟัง และการพูด (ศรีวิชัย สุวรรณภักดี 2522:74-76)

จากผลการวิจัยของ อีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2524:80) ซึ่งได้กล่าวถึงข้างต้นก็ยังคงพบว่า ครูยังมีวิธีการสอนที่ไม่ถูกต้อง ครูจึงต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาอังกฤษระยะสั้น ๆ จากศึกษานิเทศก์

จากรายงานสรุปผลการติดตามผลการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ.2521 ในเขตการศึกษา 12 พบว่า ครูขาดความรู้ทางด้านเทคนิควิธีสอนที่จะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจฝึกทักษะการฟัง และการพูด ครูจึงต้องการให้มีการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างความสนใจนักเรียน ในทักษะการฟังและการพูด โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2521:3)

สุนันทา อรุณรัตน์ (2527:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาอังกฤษในเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับความต้องการนิเทศการสอน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในด้านวิธีสอน พบว่า โดยส่วนรวมครูมีความต้องการนิเทศการสอนด้านเนื้อหาวิชาในการเลือกใช้วิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะการฟังและทักษะการพูด

ความต้องการด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น กัญญา สินธวานนท์ (ม.ป.ป.:118-126) ได้เสนอความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ไว้ดังนี้คือ

โปรแกรมภาษาไม่ควรตั้งเป้าหมายจำกัดลงไปว่าจะเน้นเฉพาะทักษะการอ่าน หรือการพูด หรือทางใดทางหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น แต่ควรสนับสนุนให้มีความพร้อมในทุกด้าน ควรปล่อยให้ฝ่ายผู้เรียนเป็นผู้เลือกที่มีความถนัดและมีความประสงค์จะเสริมสร้างให้สัปดาห์ทางใดในชั้นสูงขึ้นตามความถนัดพิเศษของตน โปรแกรมควรจัดให้สนองได้ตามความต้องการ การจัดให้มุ่งทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะ หากจะได้ประโยชน์จริง จะต้องเป็นสิ่งมาเสริมปลายทางเมื่อผู้เรียนได้มีรากฐานมั่นคง จากการเรียนทักษะพื้นฐานทั่วไปแล้ว กล่าวคือ สามารถเข้าใจโครงสร้างและกลไกทางภาษาพร้อมทั้งมีทักษะที่จะใช้ภาษาได้แล้ว ดังนั้นในขั้นแรกของการวางพื้นฐานทางภาษา จึงควรให้สอนความรู้ทั้ง 4 ทักษะให้สัมพันธ์กัน

ความต้องการด้านอุปกรณ์การสอน

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาทักษะถ้าจะให้ได้ดีแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องรู้จักนำอุปกรณ์การสอนหรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ อันอาจได้แก่ เทป ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นเสียง บัตรคำ บัตรภาพ และรวมไปถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดงละครสั้น การใช้เพลง บทบาทสมมติ ฯลฯ เข้ามาช่วยในการสอน สุโร พงษ์ทองเจริญ (2519:143) ได้กล่าวถึง ความสำคัญและประโยชน์ของอุปกรณ์การสอนไว้ดังนี้คือ อุปกรณ์จะช่วยประหยัดเวลา และแรงงานครู เพราะเมื่อใช้อุปกรณ์ ครูก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลาอธิบายมาก อุปกรณ์จะช่วยเร้าความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะได้เห็นสิ่งที่ครูนำมาแสดง ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนดีขึ้น ไม่ซ้ำซากจำเจ

อุทัย ภิรมย์ริน และ เพ็ญศรี รังสิยากุล (2521:50-51) ได้กล่าวถึงปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์การสอนไว้ว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยส่วนรวมให้ความสนใจอุปกรณ์การสอนน้อยมาก อาจจะเป็นเพราะเห็นว่า อุปกรณ์จะทำให้การสอนช้าลงจนไม่สามารถจบทันหลักสูตรกำหนดไว้

พรทิพา เหลืองวัฒนกิจ (2522:120-136) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้ทัศนูปกรณ์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า การที่นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษแล้วไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร เรียนแล้วไม่สามารถนำไปใช้ได้ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วยังไม่สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้คืบหน้า องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาคือ ข้อบกพร่องที่ครูไม่นิยมใช้อุปกรณ์การสอน เพราะครูส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการผลิตและการใช้อุปกรณ์น้อย และคุณภาพค่อนข้างต่ำ ดังนั้นครูจึงต้องการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการผลิต และวิธีการใช้อุปกรณ์การสอนและต้องการที่จะได้รับงบประมาณในการจัดหา หรือจัดซื้ออุปกรณ์มากขึ้น

จากผลการวิจัยของ สุนันทา อรุณรัตน์ (2527:บทคัดย่อ) ที่กล่าวมาแล้วในตอนต้นก็ ยังพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศแนะนำ หรือการจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการผลิต และการใช้อุปกรณ์การสอน นอกจากนี้ยังต้องการได้รับคำแนะนำหรือสาธิตเกี่ยวกับการกระตุ้นให้นักเรียนคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทำอุปกรณ์การสอนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีกิจกรรมทำ ให้ครูมีอุปกรณ์การสอนไว้ใช้ และผู้เรียนภูมิใจในผลงานของตนเอง

ความต้องการด้านการวัดและการประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนั้น มิได้แตกต่างไปจากวิชาอื่นมากนัก เพียงแต่จำเป็นต้องคำนึงถึงการวัดผลและประเมินผลทางด้านทักษะและความรู้ของนักเรียนที่ได้รับจากการเรียนรู้ทางภาษา ครูจึงจำเป็นต้องแยกแยะที่จะทดสอบทักษะใดโดยออกข้อสอบให้เน้นเด่นชัดในทักษะนั้น หรือบางครั้งครูก็จำเป็นต้องออกข้อสอบให้ทักษะสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าต้องการทดสอบทักษะใด ทดสอบอะไร (River 1972:286-311)

เนื่องจากการวัดผลและประเมินผลมีประโยชน์และจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา สถานศึกษาต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการวัดผลและประเมินผลเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ พบว่าในทางปฏิบัติแล้ว ครูสอนภาษาอังกฤษประสบปัญหาและความต้องการในด้านการวัดและการประเมินผลอยู่มาก ดังปรากฏจากเอกสารและผลงานวิจัยต่อไปนี้

ธีรพงศ์ แก่นอินทร์ (2524:79-80) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการในการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ครูมีปัญหา และความต้องการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ อุทัย ภิรมย์รัตน์ และ เพ็ญศรี รังสิยากุล (2521:50) คือ ครูไม่สามารถสร้างข้อทดสอบวัดความเจริญได้หลาย ๆ ด้าน หรือหลาย ๆ ทักษะได้ จึงต้องการได้รับข้อทดสอบมาตรฐาน

ส่วน รวงทอง คำรังสฤษดิ์ (2525:117) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกี่ยวกับการเลือกสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน พบว่าสิ่งที่เป็ปัญหาอันดับแรกของการจัดการเรียนการสอน คือ ครูไม่เข้าใจหลักการวัดผลและการประเมินผล ปัญหารองลงมาคือ การวัดผลและการประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีแบบประเมินและขาดคู่มือการประเมินผล จึงมีความต้องการจัดสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างข้อทดสอบแบบต่าง ๆ และให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล และต้องการได้รับข้อทดสอบมาตรฐานแบบต่าง ๆ โดยจะเป็นการให้ ให้ยืม หรือให้เข้าก็ได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นว่าปัญหาและความต้องการของครูด้านการวัดผลประเมินผล โดยส่วนใหญ่แล้ว สืบเนื่องมาจากการที่ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดผลและประเมินผลอย่างแท้จริง ครูจึงไม่มั่นใจในการสร้างแบบทดสอบ ในที่สุดจึงไม่ค่อยปฏิบัติหรือปฏิบัติอย่างผิด ๆ ดังนั้นครูจึงต้องการได้รับแบบทดสอบมาตรฐานจากส่วนกลาง และต้องการให้จัดการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของการวัดผลและการประเมินผลเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยได้นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาเอกสาร และผลงานวิจัยทั้งกล่าวในข้างต้นนี้
มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย